

Piše: Leonora Flis

»Če nosiš krilo, je kariera manj samoumevna«

Barbara Hieng Samobor je študijska leta na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo zaključila z režijo Cankarjevega Pohujšanja v dolini Šentflorjanski in dobila študentsko Prešernovo nagrado. Do danes je za svoja kreativna udejstvovanja v slovenskih gledališčih prejela številne pohvale in priznanja. Kot svobodna umetnica je režirala v SNG Drami v Ljubljani, Mestnem gledališču ljubljanskem in v Prešernovem gledališču. Potem je kar nekaj let delovala kot programska direktorica Lutkovnega gledališča Ljubljana, od julija 2007 je direktorica Mestnega gledališča ljubljanskega.

Natančno premišljen in precizno realiziran repertoar v MGL vsako leto privabi več gledalcev. Letos smo na primer lahko videli že 170. ponovitev predstave Vse o ženskah avtorja Mira Garvrana, ki jo je režijsko dirigirala Barbara Hieng Samobor.

Začniva kar pri ženskah. Vse o ženskah je komedija, ki govori o ženski v vseh mogočih vlogah, od matere do zagnane karieristke, predvsem pa jo zanima odnos ženske do moškega. Se vam zdi, da se morajo ženske v Sloveniji (lahko tudi razširiva geografski fokus), ki so na vodilnih položajih, kot ste tudi vi, bolj dokazovati od moških kolegov? Kako je po vašem mnenju (z vidika spolov) s poslovno/poklicno enakopravnostjo v Sloveniji?

Hm. Eno je gotovo: če nosiš krilo, je kariera manj samoumevna. V nekatere poklice teže prodrš. Za enako delo si mnogokrat slabše plačana kot moški. Tu in tam naletiš na žaljive predsodke. »Ženska kvota« je termin, ob katerem se vsa naježim. Po drugi strani pa moram pošteno povedati, da je moj feminizem večinoma načelne narave in ni prav neposredno povezan z osebnimi izkušnjami.

Gledališče ni gradbeno podjetje ali investicijska banka, a vseeno vodenje tovrstne institucije verjetno terja tudi kar nekaj povsem poslovnih veščin. Kako se znajdete kot »menadžerka«, če vaše delo vključuje tudi tovrstne poudarke?

Samega sebe človek težko hvali, kaj šele objektivno presodi. No, pa vendarle:

Stran / Page: 12

Doseg / Reach: 157000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 766 cm2

2 / 2

verjamem, da imam poleg daru za umetniško presojo in delo z ljudmi tudi smisel za organizacijo in neki širši, »strateški« uvid. Z leti prakse ljudje pridobivamo samozavest in posledično pripravljenost na timsko delo. Sama zelo tesno sodelujem s celotno ekipo, ki ta hip predstavlja MGL (kar 108 posameznikov), še posebno s pomočnico za splošne zadeve, z vodjem tehnike, dekletji v PR-oddelku, dramaturginjami in seveda igralci. Upoštevam mnenje tistega, ki o posameznem problemu največ ve.

Kam je bilo leto 2007, ko ste postali direktorica MGL, najprej usmerjeno največ vaše energije? Zdi se, da ste precej poudarka dali temu, da bi pritegnili tudi nekoliko mlajše gledalce. V letu 2009 ste odigrali 431 predstav, zabeleženo število gledalcev pa je 94.002. Spodbudne številke...

Največ moje energije je že ves čas usmerjene v izničenje pavšalne sodbe, ki je visela in delno še visi nad to hišo – da gre za »komercialno gledališče«. Mestno gledališče ljubljansko je čvrst, mladosten, zagnan organizem velikih sposobnosti in možnosti. Meje med komercialnim in nekomercialnim ter profesionalnim in neprofesionalnim pa so se zabrisale na mnogih drugih ravneh, ne na Čopovi. Rušijo jih pogosto tisti, ki bi jih morali najbolj strastno braniti.

Na oder ste pripeljali tudi muzikal (Kabaret, Pomladno prebujenje...). Je ta zvrst v Sloveniji dobro sprejeta? Kako se igralci soočajo s tovrstnim izzivom?

Za naslednjo sezono pripravljate Dekameron Giovannija Boccaccia (režija Boris Kobal), ki mu boste prav tako nadeli glasbene poteze. Lahko morda na kratko predstavite predstavo?

Vsako leto uprizorimo po en muzikal. Gledalci to zvrst naravnost obožujejo, igralci le takrat, kadar je predstava kakovostna in se na odru dobro počutijo. Kakovostno glasbeno gledališče zahteva zelo veliko znanja. Igralci morajo brezhibno obvladati svoj osnovni poklic, poleg tega pa še petje in ples... najmanj to. V prihajajoči sezoni se bomo zadeve lotili docela avtorsko – po znameniti zbirki renesančnih novel Dekameron nastaja glasbena komedija, katere zgodbe se, kot vemo, vrtijo okoli okrog ljubezni, erotike...

Zdi se, da se je ansambel MGL pomladil. Kar nekaj mladim, svežim diplomantom AGRFT ste dali priložnost. Načrtno?

Mladostni zagon verjetno na odru deluje še posebno privlačno za občinstvo.

Seveda. Dopolnitve ansambla delam premišljeno, načrtno. Vsak posameznik je dragocen in talentiran, združeni v skupino pa vsi ti mladi ljudje delujejo kot »fronta«. Na vsak način sugestivno in močno. Pomembno je tudi to, da so jih starejši kolegi sprejeli za svoje, da jih imajo radi, da jih cenijo.

V nagovoru, ki vabi v novo sezono, pravite, da si želite to pot na svet zreti skozi »lečo humorja«. Bo humor torej rdeča nit prihajajočih predstav?

Rdeča nit ravno ne. Je pa komedijskih nastavkov bistveno več kot v preteklih dveh sezonah. Repertoar je manj abstrakten, poudarek je na zgodbah.

Sezona 2010/2011 obeta zares zveneča imena. Na programu se svetijo na primer Shakespeare (Romeo in Julija), Tennessee Williams in Mačka na vroči pločevinasti strehi, Dario Fo (Vse zastonj! Vse zastonj!), že omenjeni Boccaccio s svojo »človeško komedijo«, predstavljate pa tudi mlado srbsko dramatičarko Majo Pelević. Videli bomo njeno dramo Pomarančna koža. Omeniva še, da ste 5. in 6. junija na ljubljanskem gradu krstno uprizorili dramo Nekropola po romanu tržaškega pisatelja Borisa Pahorja (del programa Svetovne prestolnice knjige). Kdaj pride igrata na »redni spored«? Že potekajo priprave na nove predstave in kako je sploh nastajal nabor za prihajajočo sezono?

Nekropolo bo na odru MGL mogoče videti takoj jeseni. Kar pa zadeva nove predstave: vaje za prve tri premiere že aktivno potekajo. Diego de Brea pripravlja Romea in Julijo, Tijana Zinaić komedijo Golobi, Ivana Djilas pa črno komedijo Pomarančna koža. Najbrž se vam bo zdelo nenavadno, a v mojem primeru nabor repertoarnih predlogov za leto dni vnaprej nastaja avgusta. Takrat je v gledališču »mir« in čas je za razmislek, kontemplacijo...

Nekaj besed nameniva še koprodukcijam, ki se pripravljajo.

Gledališče, ki deluje pod okriljem Škuca, bo decembra na našem odru praznovalo desetletnico delovanja, režiral bo Alen Jelen. Potem je tu Nekropola Borisa Pahorja in Borisa Kobala, ki sva jo že omenili. Proti koncu naslednje sezone pa bo na sporedu slovesna premiera ob 50-letnici umetniškega delovanja Radka Poliča - Raca – Hamlet v režiji Sebastijana Horvata.

Bi izpostavili še kakšno posebnost ali pa razkošje, ki si ga lahko ometamo v prihodnji sezoni?

Uporabili ste pravo besedo; glede na izbor režiserjev, igralskih zasedb, avtorjev in vsebin res pričakujemo razkošno pahljačo desetih predstav, ki se bo razprla od Romea in Julije, prek glasbene inscenacije Dekameron, do komedije z naslovom Vse zastonj! Vse zastonj!, s katero bomo sezono zaključili.

Režirali ste zelo raznolika dela; od velikih slovenskih imen (Cankar, Makarovič, Strniša, Jesih...) do tujih klasikov (Pinter, Albee, Shakespeare, Brecht...).

Kakšen gledališki žanr je vam osebno najbližje, kot režiserki in kot gledalki? Vam je poetika katerega dramatika še posebno pri srcu?

S Cankarjem sem diplomirala. Ne slabo – izdelka se spominjam brez skepse. Mislim, da so me od naštetih velikih dramatikov Pinter, Brecht in Albee imeli rajši kot Shakespeare. Kaj lahko z gotovostjo trdiš o samem sebi? Upam, da imam izostren občutek za psihologijo, za prostor, za jezik. Vem, da imam humor.

Kaj (morda kdo?) vas je pravzaprav navdušilo za gledališko režijo in gledališče nasploh?

V tej zvezi bi bilo zelo grdo in sprenevedavo zatajiti prednike. Ne le mame in očeta, ki sta bila gledališka človeka. Morda bo za bralce zanimivo, če opišem svojega deda Cirila. Bil je iz zelo revne družine in si študija umetnosti ni mogel privoščiti. Kasneje v življenju je to skušal nadoknaditi; vodil je amatersko gledališko skupino v Šmarci, igral, režiral, izdeloval kulise, izumil svoj tip reflektorja, kupoval knjižne izdaje dramskih tekstov (zajetna, spoštovanja vredna zbirka, ki mi še zdaj včasih pride prav), se sam naučil igrati na klavir... Do danes se strast za umetnost v krvi ni razredčila.